

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 12.3.2010
COM(2010)81 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Инструмент за продоволствена помощ: Междинен доклад относно предприетите мерки

SEC(2010)245

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Инструмент за продоволствена помощ: Междинен доклад относно предприетите мерки

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Драматичното нарастване на цените на храните през 2007 и 2008 г. наложи незабавно и решително действие на международната общност в краткосрочен и дългосрочен план в отговор на въздействието на кризата върху бедните в развиващите се страни. ЕС откликна бързо чрез преразпределение и мобилизиране на ресурси в рамките на наличните инструменти за развитие и тези за хуманитарни инструменти. Обаче мащабът на проблема изискваше по-нататъшни действия и допълнителни ресурси. В резултат на това през декември 2008 г. Европейския парламент и Съветът приеха регламент¹ за създаване на инструмент за бързи ответни мерки във връзка с покачващите се цени на храните в развиващите се страни, предложен от Комисията.

Този регламент предвижда изпълнението на т.нар. „Инструмент за продоволствена помощ“, възлизащ на 1 млрд. EUR, и представлява основния отговор на ЕС на тази криза, като има за цел да запълни празнината между незабавното реагиране и дългосрочното развитие. В този смисъл той допълва интервенциите на хуманитарните инструменти и на дългосрочните инструменти за развитие като интервенциите за развитие по страни и тематичната програма за продоволствена сигурност. Тази инициатива е ограничена във времето: срокът на действие на регламента изтича на 31 декември 2010 г. като дейностите ще приключат до края на 2011 г. Много ограниченият срок на действие направи планирането, програмирането и изпълнението на дейностите особено предизвикателство, както за Европейската комисия, така и за партньорите по изпълнението.

Основните цели на Инструмента за продоволствена помощ са: а) да се окуражи положителна реакция относно снабдяването от селскостопанския сектор в целевите страни и региони. б) да се подкрепят дейности, с които бързо и непосредствено ще се смекчат негативните последствия за местното население от нестабилните цени на храните в съответствие с глобалните цели за продоволствена сигурност, включително стандартите на ООН за хранителни потребности; и в) да се засилят производственият капацитет и подобрят управлението на селскостопанския сектор с цел увеличаване на устойчивостта на интервенциите. В съответствие с тези цели, по линия на Инструмента за хранене, за финансиране се допускат три категории мерки:

а) мерки за подобряване на достъпа до производствени фактори и услуги за селското стопанство;

б) предпазни мерки; както и

---

¹ EC/2008/1337, ОВ L 354/62, 31.12.2008 г.

в) други мерки с по-малък обхват, имащи за цел увеличаването на производството въз основа на нуждите на съответната държава.

Задълженията за докладване на Европейската комисия са определени в член 11 от регламента, който предвижда между другото, че: „*през декември 2009 г. Комисията предоставя пред Европейския парламент и пред Съвета първия междинен доклад относно предприетите мерки.*“ Този междинен доклад се предава своевременно. Той се базира на информация до края на 2009 г. След като излага в общ контекст предприетите мерки, докладът предоставя качествена и количествена информация за разнообразните мерки, предприети досега за изпълнение на Регламента за Инструмента за продоволствена помощ (програмиране, формулиране, договаряне и изпълнение), както и придружаващите административни и поддържащи мерки (набиране на персонал, проучвания). Съобщението се придружава от документ, който предоставя повече подробности за предприетите мерки².

Този доклад беше задържан за няколко седмици поради нуждата от сключване на голям брой договори по Инструмента за продоволствена помощ преди края на годината, и времето, необходимо за компилация на цялата необходима (финансова) информация за 2009 г. В съответствие с регламента на Европейската комисия ще бъде представен окончателен доклад до края на 2012 г.

2. ИНСТРУМЕНТЪТ ЗА ПРОДОВОЛСТВЕНА ПОМОЩ И ГЛОБАЛНИЯ КОНТЕКСТ

Продоволствената сигурност привлече много внимание в дневния ред на международната програма в областта на развитието, основно поради покачването на цените на храните през 2007/2008 г., които тласнаха много хора към прага на бедността. По изчисленията на Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) броя на недохранените хора по света възлиза на повече от 1 милиард през 2009 г. в сравнение с 915 милиона през 2008 г. Това е най-високата цифра след 1970 г., най-ранната година, за която има налична статистика, и също така представлява обръщане на тенденцията към достигане на ЦХР1 (половината от броя на недохранените към 2015 г.). В своята същност проблемът е наистина глобален: мнозинството от недохранените в света живеят в Азия и Тихоокеанския регион (642 милиона), следват региона на Субсахарна Африка (265 милиона), регионът на Латинска Америка и Карибския басейн (53 милиона души), регионът на Близкия Изток и Северна Африка (42 милиона) и този на развитите страни (15 милиона души).

След достигането на пиковите стойности през 2008 г. относителното намаление на цените на храните допринесе малко за разрешаването на проблемите в много развиващи се страни. На много вътрешни пазари цените остават високи и броят на хората, изпитващи несигурност с прехраната, остава висок. Глобалната икономическа криза допълнително изостри проблема и последиците от промяната на климата, заедно с глобалното нарастване на населението, допълнително заплашва продоволствената сигурност в много развиващи се страни.

Като логично следствие на това, продоволствената сигурност остава приоритет в международния дневен ред през 2008 и 2009 г. На равнище ООН, освен бързото и активно мобилизиране на индивидуални агенции, Генералният секретариат създаде

---

² Документ на службите на Комисията, SEC(2010)xx от xx.xx.2010)

Работната група на високо равнище на ООН (РГВР на ООН) по въпросите на глобалната криза в продоволственото осигуряване. РГВР на ООН подготви Цялостна рамка за действие, която предвижда рамка, която представя съвместната позиция на членовете на РГВР по предложени действия, имащи за цел улесняване на тежкото положение на уязвимите потребители и производители на храни, както и изграждане на устойчивост на подобни ценови шокове в бъдеще. Тази Цялостна рамка за действие вдъхнови създаването на Инструмента за продоволствена помощ на ЕС като средносрочен инструмент, който допълва други форми на подкрепа.

Освен това Конференцията на високо равнище на ФАО по продоволственото осигуряване (юни 2008 г.) обсъди предизвикателствата, които представляват за световната продоволствена сигурност промяната на климата, биоенергията и нарастващите цени на храните. В нейната декларация при закриването ѝ се призова международната общност да увеличи подкрепата за развиващите се страни, в частност за най-слабо развитите и за тези, които са в най-голяма степен засегнати от високите цени на храните. Този призив бе повторен на срещата на Г-8+ в Япония (юли 2008 г.), Конференцията в Мадрид (януари 2009 г.), срещите на Г8/Г20 в Акуила (юли 2009 г.) и Световна среща на върха на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) по въпросите на продоволствената сигурност (ноември 2009 г.) Особено уместна е Инициативата за продоволствена сигурност от L'Aquila, която включва поето обещание за предоставяне на 20 милиарда долара за борба с продоволствената несигурност, въз основа на координиран процес, базиран на водещата роля на съответната страна. Международният ангажимент за борба с продоволствената несигурност в световен мащаб бе потвърден отново по време на срещата на Г20 в Питсбърг през септември 2009 г.

Освен това в същия международен контекст бяха отправени предложения за създаване на Глобално партньорство за селско стопанство, продоволствена сигурност и изхранване (GPAFSN). Тази инициатива доведе измежду другото до реформа на Комитета на ФАО по световната продоволствена сигурност (CFS), която стартира през октомври 2009 г. Реформата има за цел да направи CFS централна платформа за заинтересованите страни на развиващото се Глобално партньорство, допълваща работата на Групата от експерти на високо равнище (ГЕВР) и на РГВР на ООН.

Засилената дейност на международно равнище прави все по-актуални Парижката декларация за ефективност на помощта и Програмата за действие от Акра. В същото време фактът, че много от най-важните инициативи произтичат от международни форуми е положителна индикация за желанието на международната общност да обсъди и планира съвместно общ и координиран отговор. Ангажиментът относно Парижката програма е отразен в Регламента за Инструмента за продоволствена помощ и е водещ принцип при неговото прилагане. Това се потвърждава от факта, че:

- повечето от проектите и програмите по Инструмента за продоволствена помощ, които се прилагат от международните организации, се базират на съвместните оценки и предложения от агенциите на ООН и Световната банка, които са координирани от РГВР на ООН;
- През 2009 г. бяха проведени няколко координационни срещи между Европейската комисия и РГВР на ООН.

- когато това бе осъществимо във времевата рамка и контекста на сътрудничество, е било избрано бюджетно подпомагане като вариант за изпълнение.
- в повечето целеви държави, където бе уместна поканата за представяне на предложения, бяха организирани вътрешнодържавни семинари, с цел да се увеличи координацията и насочи ориентацията на представените в отговор предложения.

3. ПРОГРАМИРАНЕ

Регламентът за Инструмента за продоволствена помощ предвижда, че Комисията трябва да представи на Съвета и Парламента цялостен план, който включва списъка с целевите държави, които се възползват от инструмента, също както и баланса между допустимите за финансиране обекти. Този цялостен план бе предаден през март 2009 г. и включваше преглед на индикативни разпределения за страните бенефициери, дадени като разбивки съгласно трите основни категории допустими субекти и начини за прилагане: международни организации чрез споразумения за принос; неправителствени организации, частния сектор и агенции на държавите-членки чрез покана за предложения; и националните правителства чрез бюджетното подпомагане. Повечето от индикативните разпределения в общия план (920 милиона EUR) бяха предназначени за интервенции на държавно равнище, докато 60 милиона EUR бяха отделени настрана за интервенции на регионално равнище в Африка. Последните 20 милиона EUR бяха запазени за административна подкрепа при прилагането на Регламента за Инструмента за продоволствена помощ (временно нает персонал, проучвания, одити, мониторинг и оценка).

Чрез прилагане на индикативните критерии от приложението към регламента³ бяха избрани 50 целеви държави. За всяка целева страна бе определено индикативно разпределение въз основа на тези критерии, както и на фактора размер на населението, като се вземат под внимание, когато е уместно, специални обстоятелства. Прегледът на индикативните разпределения, както е предвидено в цялостния план и одобрено от Съвета и Европейския парламент, е даден в раздел I на придружаващия документ.

Вследствие на това, пакетът от 60 милиона EUR за инициативи на регионално равнище, предназначен за Африка, бе допълнително определен като насочен към три вида интервенции, всяка на стойност приблизително 20 милиона EUR. На първо място, това е програма за осигуряване на ваксини и подобряване производството и разпространението на ваксини, с цел да се намали въздействието в различни части на Африка на четири определени болести (нюкасълска болест, заразна плеввропневмония по козите, чума по дребния преживен добитък, заразна плеввропневмония по говедата). Програмата следва да бъде изпълнена чрез AU-IBAR (Междуафриканско бюро за животински ресурси). На второ място, това е програма в Източна и Южна Африка, включваща COMESA и фокусирана върху три компонента: i) хармонизация на регламентите и стандартите за семената, подобрения на качеството и наличността на семена; ii) засилване предоставянето на оборотни средства за дребните

³ Степени на бедност и реални нужди на населението; промените в цените на храните и потенциално отражение в социално-икономически план (зависимост от внос на храни; социална уязвимост и политическа стабилност; и макроикономически въздействия на промените в цените на храните; и способност на държавата да реагира и да приложи целесъобразни ответни мерки (капацитет за селскостопанско производство, устойчивост на външни сътресения).

селскостопански производители и разширяване мрежите за аграрна търговия; и iii) изграждане на капацитет от финансови услуги за дребните селскостопански производители, включително застраховка с метеорологичен индекс. На трето място, програма в региона на Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS), подкрепяща стратегическите компоненти на регионалната селскостопанска програма ECOWAP (Общата селскостопанска политика на ECOWAS), като производството на ориз, царевича и просо, както и хармонизация на стандартите. Програмата включва мерки за засилване на капацитета за прилагане на ECOWAS.

Цялостният план предвижда, че промени, които оказват влияние на разпределенията по страни, допустимите субекти или вариантите за изпълнение, до определен кумулативен размер, който не надхвърля 5 %, могат да бъдат извършени в светлината на променени обстоятелства, при условие че тези промени не променят значително същността на цялостния план. През 2009 г. редица фактори доведоха до увеличение на промените на общия план:

- различията между индикативните и окончателни планове и бюджети, предадени от международните организации;
- спестяванията, договорени от Европейската комисия чрез комбиниране по силата на договори на различни дейности на международните организации и намаляване по този начин на режийните разходи;
- политическите развития, които са повлияли на сътрудничеството и/или на предвидения начин на изпълнение: по-конкретно, очакваното използване на бюджетно подпомагане трябваше да бъде ревизирано в редица страни;
- кумулативните разходи за избраните проекти по поканата за предложения обикновено се различаваха от индикативното количество с няколко стотин хиляди евро; и
- в няколко страни по поканата за предложения бяха предадени предложения с недостатъчно добро качество, за да бъде достигнато индикативното количество.

При все това, като цяло промените по общия плана бяха ограничени. В края на декември очакваните промени бяха 2,7 % за разпределенията по страни и 3 % за промени между допустими субекти или начини за прилагане. В резултат имаме очаквана обща промяна в размер на 4,97 %⁴. В приложение 1 е представено сравнение между програмирането при цялостния план и изгледите към декември 2009 г.

4. ФОРМУЛИРАНЕ И ДОГОВАРЯНЕ

Специфичният характер на Инструмента за продоволствена помощ изискваше бързо третиране на предложените действия. В рамките на Комисията бе създадена специфична работна група, с цел да се ускори формулирането, договарянето и мониторинга на проекта. Освен това, при подготовката на Инструмента за продоволствена помощ Европейската комисия вече бе поканила агенциите на ООН и

---

⁴ Процентните промени при разпределенията по страни и при начините/субектите не излизат по сметка, тъй като има едновременни промени, които не трябва да бъдат изчислявани два пъти.

Световната банка, чрез Работната група на високо равнище на ООН (UNHETF), да предложат дейности, които лесно можеха да бъдат разширени. Тези предложения доведоха до първите дейности, които бяха предмет на детайлно формулиране, организирано на две „партиди“ за обсъждане и одобрение от бюджетните органи.

Плановите за действие относно първата „партида“ проекти бяха представени на срещата на Групата за подкрепа на качеството (QSG), която се състоя на 15 януари 2009 г. и след това на срещата на Комитета на Инструмента за сътрудничество за развитие (DCI) на 17 февруари 2009 г. Първото решение за финансиране бе прието на 30 март 2009 г. и бе на стойност 313, 9 милиона EUR. Втората „група мерки“ беше представена на QSG на 19 и 20 февруари 2009 г. и на Комитета на DCI на 23 март 2009 г. Това решение за финансиране бе прието на 29 април 2009 г. и бе на стойност 393,8 милиона EUR. Втората „партида“ включваше „покана за предложения“ на стойност 200 милиона EUR.

Трета група мерки на стойност 121,95 милиона EUR беше представена на Съвета и на Парламента в ранния октомври. Решението за финансиране бе прието от Европейската комисия на 9 декември 2009 г. Междувременно беше взето отделно решение относно програма за подпомагане на Таджикистан на стойност 7,75 милиона EUR.

Бързината на процеса на одобрение се дължи в голяма степен на гъвкавостта, показана от Европейския парламент, който прие съкратени периоди за упражняване на своето право на проверка на предложените мерки.

По принцип при формулирането на проектите и програмите, финансирани по Инструмента за продоволствена помощ, беше взета предвид специфичната същност на регламента, който изисква бързина на прилагане, краткосрочна продължителност, координация и фокусиране върху един или повече от трите вида допустими дейности по инструмента. Процесът на формулиране се различаваше според избрания метод за прилагане:

- проектите с международни организации се базираха на предложения от тези организации и подлежах на редица проверки и прегледи (както на равнище делегация, така и на равнище централа);
- проектите, които произтичаха от покана за предложения, се базираха на предложения от неправителствени организации, от частния сектор и от организациите за развитие на държавите-членки и бяха придружени от информационни сесии, организирани в Брюксел и в съответните страни. Предложенията бяха развити на два етапа. Първо бяха предадени кратки концептуални бележки, които формираха базата за покана за представяне на цялостни предложения, от които бе избрана окончателната група от одобрените проекти.
- програмите за бюджетно подпомагане изискваха диалог с националните правителства, които се явяваха получатели, с други партньори в областта на развитието (включително МВФ и Световната банка) и включваха в няколко случая специализирана мисия за формулиране.

- подпомагането на регионално равнище в Африка включваше мисии за специфично формулиране за програмите в Западна и Източна/Южна Африка, докато програмата за ваксинация на добитъка в Африка се базираше на семинар за формулиране.

200 милиона EUR бяха предназначени индикативно за поканата за предложения. Оценката на предложенията на етапа на концептуалните бележки обаче вече показва, че поканата би генерирала повече качествени предложения, отколкото биха могли да бъдат финансирани от първоначалното бюджетно разпределение. Вследствие на това, за да стане възможно финансирането на допълнителните предложения, бяха извършени допълнителни разпределения в размер на 13,5 милиона EUR.

800 концептуални бележки бяха предадени след поканата за предложения. Впоследствие 275 предварително избрани предложения бяха развити в досиета за кандидатстване със срок до 22 септември 2009 г., от които на 131 бяха предоставени субсидии след приключване на процеса на оценка през октомври 2009 г. При оценката на предложенията беше даден висок приоритет на съответствието на действията на целите на Инструмента за продоволствена помощ, също както и на нуждите на страната, като същевременно тяхната потенциална ефективност, устойчивост и осъществимост в рамките на предоставената времева рамка (средно 22 месеца), също бяха критерии при оценката.

Договарянето на избраните 131 предложения бе извършено в края на 2009 г., заедно с авансовите плащания. Децентрализацията на изпълнението на равнището на съответните делегации на ЕС ще настъпи скоро след това в началото на 2010 г. Пълният списък на избраните предложения е даден в раздел III на придружаващия документ.

Към 31 декември 2009 г. с международните организации бе сключен договор за обща сума в размер на близо 510 милиона EUR (Виж таблицата по-долу). Общата стойност на договорите по Инструмента за продоволствена помощ в края на 2009 г. беше доста над 700 милиона EUR⁵. Плащанията към тази дата бяха в размер на 456 милиона EUR, повечето плащания бяха извършени във връзка с проекти с международни организации (325,2 милиона EUR), последвани от проекти, произтичащи от поканата за предложения (115 милиона EUR).

Стойност на договорите, сключени с международни организации към 31 декември 2009 г.

Организация	Стойност на договора (EUR)	Процент
ФАО	215 352 085	42,2
Световна банка	100 950 00	19,8
СПИ (WFP)	83 864 476	16,4
МФРСС (IFAD)	31 682 272	6,2

⁵ Договори, които са подписани поне от Европейската комисия.

Агенцията на ООН за подпомагане и работа за палестинските бежанци (UNRWA)	39 700 000	7,8
ПРООН	13 193 139	2,6
УНИЦЕФ	11 229 000	2,2
Други	14 000 000	2,8
Общо	509 970 972	100,0

В условията на трите категории мерки, отговарящи на условията за подпомагане от Инструмента за продоволствена помощ, приблизително изчислената сума на допълнителното разпределение⁶ е както следва:

Мерки, отговарящи на условията за финансиране		Процент на стойността на проектите с международни организации
1	Мерки за по-добър достъп суровини и до други производствени фактори и услуги за селското стопанство	40,4%
2	Предпазни мрежи	36,4%
3	Други мерки с по-малък обхват, имащи за цел увеличаване на производството (включително микрокредита, инфраструктура, складове, професионално обучение)	23,2%
Общо		100%

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ

Повечето от проектите, изпълнявани от международните организации и одобрени по партида 1 и 2, са все още на ранен етап на изпълнение. Създават се проектни екипи и, където е уместно, управителни комитети, разработват се планове за обществени поръчки и се прилага набелязване и избор на бенефициери. Информация за статута на проектите, изпълнявани от международни организации, е предоставена в раздел IV на придружаващия документ. Наскоро бяха одобрени други проекти и програми (от

⁶ Въз основа на информацията относно проекти с международни организации

поканата за предложения и по партида 3) и поради това не са още в стадий на ефективно изпълнение.

Някои от проектите, които се прилагат в партньорство с международни организации от пролетта на 2009 г., започват да показват резултати и конкретна продукция. Разпространяват се семена, минерални торове и селскостопански инструменти; в действие са предпазни механизми, предприемат се оценки на уязвимостта, осъществява се обучение по изграждане на национални капацитети и се укрепват координационните механизми.

Редица проекти се изпълняват в обзети от конфликти страни, където сигурността все още е основен проблем, който може да повлияе на напредъка на няколко проекта (Сомалия, Шри Ланка и Пакистан). Съществуват също така предизвикателства в държави, които са засегнати от природни бедствия (Филипините, Бангладеш, Африканския рог, Гватемала и Хаити).

Доколкото е възможно, проектите се интегрират и приравняват със съществуващите механизми за координация на донорите на държавно равнище. При подготовката на проектите тези механизми бяха използвани, за да се реализира синергичен потенциал с други партньори. Интервенциите чрез Инструмента за продоволствена помощ също в голяма степен допринесоха за засилване на координацията между агенциите на ООН и други национални заинтересовани страни.

Европейската комисия редовно използва системата за ориентиран към резултатите мониторинг (ROM), за да осигури външна, независима и обективна обратна връзка за дейността по проекти за сътрудничество. В контекста на Инструмента за продоволствена помощ беше стартирана международна тръжна процедура за ориентиран към резултатите мониторинг и оценка на качеството за приблизително 120 проекта. В допълнение към това, на 12 проекта ще бъде извършван мониторинг съгласно съществуващите ROM-Договор за тематични програми. През ноември 2009 г. екипите вече извършваха проекти за мониторинг с различни международни организации в Либерия и окупираните палестински територии.

6. ПОДКРЕПЯЩИ МЕРКИ

Максимум от 2 % от Инструмента за продоволствена помощ (т.е. максимум 20 милиона EUR) могат да бъдат използвани за подкрепящи мерки: персонал, който да извършва договарянето, мониторинга, одита и оценката; консултации и проучвания, които да подкрепят изпълнението. На тази база бе наета част от персонала на работната група на Инструмента за продоволствена помощ в Брюксел.

С цел да се засили капацитетът на определени делегации на ЕС с недостатъчен или липсващ персонал, в 21 делегации на ЕС се финансират позиции на спомагателен персонал в отдели на Инструмента за продоволствена помощ. Ролята на допълнителния персонал е да извършва последващи действия по проектите на Инструмента за продоволствена помощ (управление на договорите за проекти по поканата за предложения, мониторинг и т.н.). За шест от тези делегации са наети или се наемат местни агенти. При други случаи се наемат договорно наети служители, повечето от които са вече започнали работа в делегациите.

В допълнение към това, серия спомагателни консултации са финансирани чрез административните кредити на Инструмента за продоволствена помощ. Има три вида такива консултации. На първо място, независими опитни експерти са наети за оценка на концептуалните бележки и цялостните предложения за поканата за предложения, тъй като това е условие за обективност за качеството на избраните проекти. На второ място, някои делегации, които бяха с недостатъчен персонал или работеха по няколко проекта (Либерия, Непал, Таджикистан), бе предоставена помощ (външни експерти, финансирани от административните кредити) за работа по проектите на Инструмента за продоволствена помощ и/или „преодоляване на периода до пристигането на договорно наетия персонал. На трето място, мисиите за формулиране за бюджетна поддръжка в Того и Боливия, както и мисиите за формулиране за регионални проекти в Африка, също бяха финансирани.

Най-накрая, бяха поръчани и ще бъдат поръчани редица проучвания, с цел да се подкрепи изпълнението на Инструмента за продоволствена помощ. Тези проучвания включват: Институционални отговори на системата на ООН на Глобалната криза на цените на хранителните продукти, и на Инструмента на ЕС за продоволствена помощ проучване на безвъзмездните средства за вложените ресурси, проучване за оценка на бенефициерите, проучване за предпазните интервенции и едно проучване относно реакция на предлагането от страна на селскостопанския сектор на увеличението спрямо цените на храните.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приемането на Регламента за Инструмента за продоволствена помощ демонстрира способността на ЕС да реагира бързо и съществено на проблемите в продоволствената сигурност в развиващите се страни, причинени от променливостта в цените на храните в периода 2007/2008 г. До момента Инструментът за продоволствена помощ на стойност 1 милиард EUR е най-важният допълнителен принос за стимулиране на селскостопанското развитие и борбата с глада, след като лидерите на Г8 декларираха своята подкрепа в този аспект в Токио през юли 2008 г. Следователно Инструментът за продоволствена помощ даде на ЕС както международно доверие, така и увеличи неговото влияние в дискусиите за изграждането на глобално управление за продоволствена сигурност. Освен това, специфичният начин, по който Инструментът се прилага, чрез ангажиране на редица агенции на ООН, но също така и други участници, и чрез надграждане върху националните нужди и планове, даде положителен принос за ефективността на помощта.

След влизането в сила на Регламентът за Инструмента за продоволствена помощ на 1 януари 2009 г., Европейската комисия организира ефективно и бързо неговото прилагане. Програмирането за използването на средствата под формата на „цялостен план“, бе представено през февруари и получи благоприятно становище от Съвета и Парламента през април. Въпреки че впоследствие бяха направени няколко малки промени, планът остана валиден като водещ документ за прилагането на Инструмента. През първите четири месеца на 2009 г. бяха подготвени решения за финансиране на стойност 707,7 милиона EUR с подкрепата на специализирана работна група. Заедно с финансовите решения, приети по-късно през годината, беше достигнат обща сума на средствата за финансиране в размер на 837,2 милиона EUR (в сравнение с целта от 820 милиона EUR), като изплащанията достигнаха 456 милиона EUR. Като цяло до края на годината бяха сключени около 150 договора с международни организации, национални

правителства и неправителствени организации, и подготовката за предаване на окончателната „партида“ решения за финансиране на стойност 145,3 милиона EUR достигна напреднал стадий в началото на 2010 г. Изпълнението на Регламента за „Инструмента за продоволствена помощ“ е следователно в пълно съответствие с оригиналното планиране и разпоредбите на бюджета.

Изпълнението в първите целеви страни започна в средата на 2009 г., като в последните страни помощта ще бъде ефективна в началото на 2010 г. Следователно е много рано да се направи оценка на помощта. Междувременно беше положена основата на всеобхватна рамка за мониторинг и оценка, която ще позволи да се научат важни неща и да се оценят въздействията през следващите няколко години.

Предприетите досега мерки показват, че прилагането на Инструмента за продоволствена помощ напредва добре. При все това, съществуват редица предизвикателства, които могат да повлияят на по-нататъшната ефективност на прилагането. Тези предизвикателства включват трудности от политическо естество и/или такива, свързани със сигурността, в редица целеви страни, също както и много ограничен период за изпълнение на проектите и програмите, изискващ всички партньори по изпълнението стриктно да спазват зададените дати за приключване на дейностите, предвидени за втората половина на 2011 г.

В съответствие с регламента от Комисията ще бъде представен окончателен доклад до края на 2012 г.